

Naročnina
Dnevna izdaja
za kraljevino Jugoslavijo
mesечно 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesечно 40 Din
polletno 240 Din
celoletno 480 Din
ce. ole. no v Jug.
slaviji 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1. stopnja: peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-30, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
p. pr. vedem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopušjevi ulici št. 6/III
Rokopis se ne vračajo, nevrnjenost
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnštvo št. 2325

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopušjevi ulici št. 6/III
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inozemstvo, Suijete št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Sovjetska lesna konkurenca

V Solun in druga sredozemska pristanišča so prispeli prvi transporti sovjetskega lesa. Nobenega dvoma ni, da bodo tem sledili v kratkem novi in še večji transporti, ker se sovjeti z vso silo pripravljajo, da si osvoje lesni trg v Sredozemskem morju in severni Afriki. Deloma so v to prisiljeni, ker so izgubili angleški lesni trg, deloma pa jih v to silijo obupne finančne razmere, v katerih se nahaja sovjetska vlada. Na eni strani zahteva prisilna spremenitev vaškega kmečkega gospodarstva v kolektivistično ogromnih denarnih žrtev, na drugi strani pa zahtevajo velikanski investicijski načrti pitaljke še večjih denarnih subvencij. A kje vzeti denar, ko so zunanja posojila absolutno izključena, notranje pa brez učinka, ker je sovjetsko prebivalstvo brez denarja. Edino z izvozom morejo dobiti sovjetski vladarji denar, a letos ni žita, ki bi preskrbelo sovjetski vladi potrebnih tujih valut. Zato naj pomaga iz zadrege ruski les. V ta namen so organizirali sovjeti naravnost velikopotezno izsekavanje lesa. Na tisoče in tisoče ljudi so komandirali v gozdove in vsakemu predpisali, koliko dreves mora izsekati in v katerem času. Vsa Rusija je bila tako poslana na brezobzirno lesno tlako, da se pripravijo ogromne količine za izvoz na nenjega lesa. Samoposebi se razume, da ni dobil noben teh sovjetskih tlačanov niti kopejke plače, temveč da so morali vsi delati zastonj in biti veseli, če so dobili vsaj malo vojaške hrane in pa za izsekavanje potrebno orodje. Sovjetska rešila se je na ta način izkazala kot najcenejša in ker tudi les sam nič ne velja, se ni čuditi, da je cena sovjetskega lesa tako nizka, da je izven vsake konkurence.

Zato je pričakovati, da bo sovjetski les izpodrinil ves drug les in da bodo zato tudi naši lesni trgovci in naši kmetje težko prizadeti od sovjetske konkurence. Pomisliti treba, da izvažajo Jugoslavija na leto za več ko dve milijardi lesa in da ga gre samo iz Slovenije za okoli pol milijarde. Ogromna večina tega lesa gre v inozemska pristanišča, kamor so sedaj dirigirali sovjeti svoj les. Kljub svoji nizki ceni pa naš les ne more biti tako pod ceno, kakor je sovjetski, ker naš les ne pridelujejo in pripravljajo tlačani, temveč svobodni ljudje, ki so za svoje delo plačani. Računati je zato s tem, da bo povpraševanje za našim lesom zelo padlo in resnici se tudi že poroča iz Trsta, da velike italijanske lesne trgovke že računajo s sovjetskim lesom in da bodo zato silno omejile naročila v Sloveniji. Zastoj lesne trgovine je zato neizogiben in resna nevarnost nastaja, da bo ena naših najvažnejših izvoznih trgovin brez posla. Zato je treba storiti vse, da bo ta nevarnost čim manjša in zato je treba skrbeti, da se pri nas proizvodnja čim bolj poceni, kvalitativno čim višje dvigne, a obenem da se najdejo tudi nova tržišča. Pri tej priliki je treba še posebej opozoriti na staro in neodpušljivo napako, da nekateri naši industriji nočejo in nočejo žagati lesa v dimenzijah, kakršne so običajne na svetovnem lesnem trgu. Vsaj to napako bi bilo treba takoj odpraviti.

Na eni strani je sicer razveseljivo, če bodo dobili naši gozdovi malo odmora in da ne bo v njih pela sekira, toda nevarnost je v tem, da se sovjetski les trajno ne udomači v sredozemskem lesnem trgu. Zato treba sprejeti boj s sovjetsko konkurenco, pa čeprav ta boj ne bo lahek.

Kakor vsakdo drug, tako imajo tudi sovjeti polno pravico konkurence. Žal pa je treba reči, da je sovjetska lesna konkurenca vse-skozi nepoštena. Je to konkurenca, kakršne sicer evropsko delavstvo ne trpi, ker vsa cenost sovjetskega lesa izhaja iz tlačanskega dela. Ker delavcev sploh ne plačajo, zato morejo sovjeti konkurirati, samo na najbolj brezobzirnim izkoriščanju ljudi je zgrajen ves sovjetski račun z izvozom lesa. Podpirati sovjetski lesni izvoz se pravi zato podpirati izkoriščevanje sovjetskih tlačanov, ker jasno je, da bodo sovjeti tem bolj forsirali izvoz lesa, čim bolj bo ta uspešen. Če so morali letos tlačaniti tisoči, da so spravili skupaj sovjetski eksportni les, bodo morali tlačaniti drugo leto deset-tisoči, da bodo pripravili še večje količine izvoznega lesa. Zato ni sovjetska lesna konkurenca samo zadeva lesnih interesov, temveč vsakega človeka, ki je proti brezvestnemu izkoriščanju ljudi.

O tem posebno mnogo govore razne socialistične organizacije, ki vedno opozarjajo delavca na dolžnosti mednarodne solidarnosti delavca. Čisto lepo je to, samo vprašanje je,

Sovjetski protiverski boj popušča?

Stalin prepoveduje samovoljna zapiranja cerkva - Ustavitev nasilne kolektivizacije

Moskva, 15. marca. n.
Novo povelje stranke pomenja dalekosežne koncesije sovjetske republike nasproti cerkvam. Pod vplivom divjanja sovjetov v zadnjem času proti verskemu čuvstvom naroda se je zopet pomnožilo število zaprtih cerkva, kar je povzročilo med kmečkim prebivalstvom veliko ogorčenje. Novo Stalinovo povelje obsoja dosedanje postopanje proti cerkvam in prepoveduje zapiranje cerkva, če se motivira zapiranje kake cerkve samo s čisto fiktivno voljo naroda. Stalin dočla sedaj, da se sme cerkev zapreti samo tedaj, če velika večina vseh kmetov dotičnega kraja to sklepa, ta sklep pa mora potrditi še centralna oblast dotične pokrajine. Zasmehovanje ver-

skega čuta, ki žali kmete, označuje Stalin za nedopustno ter se morajo krivci zato strogo kaznovati.

Kovno, 15. marca. d. Kakor poročajo iz Moskve, se je sinoči sestalo predsedstvo komunistične stranke sovjetske unije pod predsedstvom Stalina. Na seji so se napravili sledeči sklepi:

Dosedaj so sovjetske oblasti zasebna kmečka gospodarstva s silo razpuščala. Toda stranka mora ugotoviti, da taka kolektivizacija ne služi koristim stranke. Stranka radi tega zahteva, da se z nasilno ukinitvijo individualnih kmečkih gospodarstev prekine in da se

kmetom pusti svoboda, da sami izberejo, ako žele kolektivistično obliko gospodarjenja.

Politični urad komunistične stranke v Zvezi sovjetov je sklenil:

1. Takoj naj se ukinejo vse naredbe proti zasebnemu kmečkemu gospodarstvu.
2. Takoj naj se odpro vsi trgi, da bo omogočena svobodna trgovina.
3. Zapiranje cerkev naj se ustavi. Zapro naj se le tiste cerkve, kjer prebivalstvo z župnikom vred prostovoljno na to pristane.

Ti sklepi pomenjajo silen prevrat v dosednji sovjetski politiki, ki dokazujejo, da komunistična stranka uvideva, da vodi državo v popoln propad, ako bo s sedanjo taktiko nadaljevala.

Preganjanju ruskih kristjanov treba napraviti konec

Oklic predsednikov evropske kontinentalne skupine

Berlin, 15. marca. AA. Predsedniki »Evropske kontinentalne, britske in pravoslavne skupine, dalje vladika westminsterski kot ščanstvo« je izdal povodom vesti o preganjanju v sovjetski Rusiji proglas, v katerem izjavlja, da so vznemirjeni od slike zatiranja verske svobode v Rusiji in da so oni, čeprav ni njihov namen vtičati se v vprašanja notranje politike Rusije, vendarle odgovorni služabniki Jezusa Kristusa in da zato proti temu dvigajo svoj glas. Predsedniki izražajo vsem preganjanim sočustvovanje in pozivajo vernike, da se postavijo na stran preganjanih in da napravijo konec tej strahoti.

Ta proglas je datiran iz Berlina, Londona in Upsale 5. t. m. a podpisali so ga predsednik nemške evangeljske cerkve dr. Kasper, kot predsednik evropske kontinentalne skupine, dalje vladika westminsterski kot predsednik britske skupine, mitropolit Germanov kot predsednik pravoslavne skupine in arhiepiskop Sierblom, kot častni predsednik evropske kontinentalne skupine.

Boljševiško preganjanje

Rim, 15. marca. d. »Osservatore Romano« je dobilo izvirno poročilo, da so bile v zadnjih dneh zaprte sledeče katoliške cerkve: v Vjatici, Samari, Tjumentu, Kazanu, Vitebsku, in v

Nižnem Novgorodu, ki je bila pretvorjena v častniški klub.

Po istih vestih bosta v naslednjih dneh zaprti tudi cerkvi v Smolensku in Čeljabinsku. V Mogilevu so zaprli upravitelja škofije, msgr. Paszkiewiczca.

Anglija moli danes za ruske kristjane

London, 15. marca. r. Chanterburyjski nadškof je najavil, da se bodo vršile jutri po vseh cerkvenih občinah v Angliji in Walesu molitve za preganjane vernike v Rusiji. V sredo, dne 19. t. m. se bodo vršile molitve tudi v rimsko katoliških cerkvah.

Molitvena akcija za Rusijo v Zagrebu

Zagreb, 15. marca. d. Kakor poroča »Hrvatska Straža«, se bodo pravne molitve za Rusijo vršile v Zagrebu v nedeljo, 23. t. m. Po zagrebških cerkvah se bodo v ta namen darovale sv. maše, verniki pa bodo pristopili k sv. obhajilu. V stolnici bo pontifikalna sv. maša, ob 11 dopoldne pa bo svečano zborovanje v Sokolski dvorani na trgu kralja Aleksandra. Po nekaterih cerkvah so pričeli opravljati devetdnevne za rešitev Rusije.

Sobranje soglasno sprejelo konvencije

Kolektiven nastop velesil, če ne bi bili atentatorji kaznovani

Sofija, 15. marca. AA. Bolgarska agencija javlja: Parlamentarni odbor za zunanje zadeve je imel te dni sejo, na kateri je minister zunanjih zadev Burov orisal jugoslovansko-bolgarske odnose in na kateri se je vodila diskusija o tem vprašanju. Seji je prisostvoval tudi predsednik vlade Ljapčev. Po seji je bil izdan komunique, v katerem se pravi, da sta oba ministra poročala o delu mešane komisije ter izrazila svoje globoko prepričanje v trajnost jugoslovansko-bolgarskega sporazuma, ki je v cilju tendenc evropske miroljubne politike.

Belgrad, 15. marca. k. V tukajšnjih krogih je bila z velikim zadovoljstvom sprejeta vest, da je parlamentarni odbor za zunanje zadeve

bolgarskega parlamenta soglasno sprejel bolgarsko jugoslovansko konvencije. Istotako je predsednik vlade Ljapčev, kakor tudi zunanji minister Burov izjavil, da bo bolgarska vlada te svoje obljube tudi držala in ukrenila potrebne korake proti vršilec poslednjih atentatov.

V tem oziru je tudi nad vse zanimiva vest, ki prihaja iz Bukarešte in po kateri je zunanji minister Mironescu izjavil: Če bolgarska vlada ne bo izpolnila postavljenih zahtev glede preiskave in kaznovanja krivcev zadnjih atentatov, potem bo prišlo do kolektivnega koraka velesil pri bolgarski vladi, kajti teroristične akcije makedonskega komiteja ogrožajo mir v Evropi.

Delarske pogodbe v Belgiji

Belgrad, 15. marca. AA. Tukajšnje belgijsko poslanstvo sporoča vsem interesentom, da poslej ne bo več vpočevalo pogodb za zaposlitev jugoslovanskih delavcev v belgijskih tvrdkah, če ne bodo te pogodbe istočasno vidirane od ministrstev za delo, industrijo in socialno politiko v Bruslju.

bicka tu ti te vlade ne bi smele prezreti dolžnosti mednarodne solidarnosti, ki vežejo kulturne države. To tudi radi tega, ker bo izkupiček za ruski les uporabljen le za še večje suženstvo ruskega naroda. Ne za blagostanje rškega naroda in njegov napredek, temveč za utrditev moči najbolj divjega boljševizma mora iti ruski človek na tlako v gozdove. Od te tlake je treba ruskega človeka oprostiti in zato treba z vsemi močmi delati na to, da se boljševikom ponesreči njih račun na izvoz od tlačanov pridobljenega lesa.

Proračun Savske banovine

Zagreb, 15. marca. r. Včeraj je finančni minister odobril proračun savske banovine za leto 1930, ki stopi v veljavo 1. aprila. Proračun znaša skupaj 149.454.000 Din. Za zgradbo novih cest je predvidena vsota 24 in pol milj. dinarjev. Za šolske potrebe 18 milj., za zaščito poplav 4 milj. dinarjev, za osebne izdatke 18 in pol milj. dinarjev. Redni dohodki banovine znašajo 110 milj. dinarjev., država bo pa za skupne posle dovolila v banskem proračunu 40 milj. dinarjev.

Uradno opozorilo o bonih

Belgrad, 15. marca. AA. Ker se v poslednjem času opaža živo zanimanje za bone za reparacije in za potrdila na neizdane bone po čl. 11 zakona o izplačilu vojne škode, opozarja oddelek državnih dolgov in državnih kreditov vse zainteresirane, da se ti boni in ta potrdila glase samo na ime in da se ne morejo prenesti na druge. Na to se opozarjajo vsi interesi in oblastna ne bodo dopustila, da bi se drugi okoristili s temi boni in potrdili, in sicer iz tega razloga, da prepreči spekulacije s temi državnimi vrednostnimi papirji, ki se glase na ime.

Zračni promet v Jugos'aviji

Zagreb, 15. marca. r. Ob priliki otvoritve avionske službe med Belgradom in Zagrebom se te dni mnogo razpravlja v tukajšnjih krogih o splošnem zračnem prometu. V preteklem letu so prevozili potniški avijoni skupno 189.460 km. Letos se bodo uvedle nove zračne proge, in se bo tako zračno prometna mreža zelo pogostila. V prvi vrsti prihaja tu v poštev mednarodna linija Dunaj-Zagreb in Trst-Zagreb. Razen tega se bo vršil promet na progh Dunaj-Graz-Zagreb-Belgrad, dalje Sušak-Zagreb, Split-Zagreb in Zagreb-Belgrad-Skopje. Po pogodbi mora društvo za zračni promet v teku letošnjega leta prevoziti skupno 330.000 km. Država gre civilnemu zračnemu prometu vsestransko na roko, ter omogoča otvoritev novih zračnih zvez. Po njenem prizadevanju se otvorijo še letos proge Zagreb-Sušak, in prihodnje leto še zveza s Podgorico in Dubrovnikom in dalje proga Split-Sušak. Na ta način bo mreža zračnega prometa v naši državi zelo dobro urejena.

Amerika pred finančno katastrofo?

London, 15. marca. d. Po nekem newyor-skem poročilu, ki ga prinaša »Daily Telegraph«, grozi Ameriki velika finančna katastrofa, pred katero bi jo rešila samo izredno slaba letina. Kajti v ameriških žitnih skladiščih je nakopičeno do 155 milijonov bushelnov pšenice (bushel = 36 litrov), ki bo do 1. julija narasla na ogromno množino 250 milijonov bushelnov. To bi pomenilo, da ima Amerika večje zaloge pšenice, kakor pa znaša njen celoletni žitni izvoz. Zato bi le »slaba letina« rešila deželo finančne katastrofe. Cene žitu so tako padle, da je država dobila na žitnem davku baje 500 milijonov dolarjev manj dohodkov, kot je bilo predvideno. Po istem poročilu misli washingtonska vlada nakupiti velike množine žita z državnim denarjem in jih shraniti, od česar pa si ne obetajo posebnega izboljšanja.

Stribrny obtožen goljufije

Praga, 15. marca. n. Proti poslancu Stribrnemu je bila vložena kazenska ovadba radi goljufije več kot v 400 primerih in radi izsiljevanja. Poslanec Stribrny je po izključitvi iz narodne socialistične stranke ustanovil čas. i. karsko založništvo in se pečal večinoma s senzacijami. Očeta se mu, da je na goljufiv način izvajal naročila za inzerate, trdeč, da izhajajo njegovi listi v 70.000 izvodih, dočim so izhajali največ v 18.000 izvodih. Tudi je inzerate objavljali samo v izdajah, namenjenih za Prago, ne pa za deželo.

Demisija poljske vlade sprejeta

Varšava, 15. marca. n. Poljski državni predsednik Moscicki je ficielno prejel demisijo "Partlovega kabineta in dosedanjemu kabinetu poveril začasno nadaljnje vodstvo poslov. Odločitev o sestavi nove vlade bo začetkom prihodnjega tedna.

Balbo o ital. vojnem letalstvu

Rim, 15. marca. AA. Italijanski časopis objavljajo govor, ki ga je imel snoči italijanski letalski minister Balbo v zbornici. Minister je odločno zahteval, naj se pomnoži letalstvo, ki je bistvenega pomena v bodoči vojni. Balbo je nadalje navedel nekaj števil letalskih proračunov glavnih evropskih narodov. Anglija je stavila v proračun za letalstvo 1826 milijonov lir, dočim je izdala Francija v isti namen 2829 milijonov lir. Minister je naglasil, da je Italija določila za letalstvo samo 718 milijonov lir, kar predstavlja 14% vojnega proračuna. Minister je nadaljeval, da položaj italijanskega letalstva ni tako sijajen, kakor bi bilo želeli, čemur so krive finančne razmere, da pa je italijansko letalsko osebje naravnost sijajno. Italija razpolaga za vseh 800 letal s tremi piloti za vsako letalo, ki so vedno pripravljeni žrtvovati se za moč in slavo domovine.

Neuspeh Gandija

London, 15. marca. n. Gandijev pohod v solno kotlino pri Bombayu je ostal včeraj, na tretji dan potovanja, brez incidentov. Tudi včeraj Gandi ni dosegel uspeha s svojim pozivom, da bi uradniki v posameznih vseh odstopili.

Kalkuta, 15. marca. AA. Radi aretacije mestnega župana se opaža delna zapustitev dela, na kmetijah, v šolah in kolegijih. Tajnik lokalnega združenja studentov je pozval studente, naj se pridružijo borbi za neodvisnost ter radi tega danes popolnoma zapustijo delo.

Avstrijski komunisti huškajo — soc. demokrati pa obstruirajo

Dunaj, 15. marca. n. Nejasno politično situacijo, ki je nastala radi zakonskega načrta proti terorju, so porabili tudi komunisti, da ponovno rovarijo in povzročajo prepire. »Rote Fahne« je bila zaplenjena včeraj in danes, ker je poskušala posebno delavstvo v Floridsdorfu huškati k nemiru. V pravosodnem odboru samem pa še vedno traja obstrukcija socialnih demokratov.

Nova zastupljiva alera na Madarskem

Budimpešta, 15. marca. n. V Sentešu pri Segedinu so oblasti zasledile zopet nove slučaje, v katerih gre za umore za zastupljanjem. Državno pravdnštvo v Segedinu je dalo v Sentešu izkopati pet mrličev in aretiralo več oseb.

Povodenj v Spaniji

Madrid, 15. marca. n. V dolini Ebra in njegovih pritokov je nastala velika povodenj. Več vasi je pod vodo. Mnogo čred živine je ogroženih. Ebro je narasel za 6 metrov nad normalo.

Tovorna vlaka trčila

Bukarešta, 15. marca. r. Na progi Konstanca—Bukarešta in sicer na postaji Fonduleja sta trčila dva tovorna vlaka. Pri tem je bil ubit vlakovodja. Postajenačelnik pa je pobegnil.

Smrt avstrijskega zgodovinarja

Dunaj, 15. marca. n. V starosti 74 let je umrl v Gradcu znani avstrijski zgodovinar, dvorni svetnik dr. Rajmund Kaindl, profesor avstrijske zgodovine in predstojnik zgodovinskega seminarja na graškem vseučilišču. Njegova glavna dela so: »Zgodovina Nemcev v Karpatih« in njegova knjiga »Avstrija, Prusija, Nemčija«, v kateri piše v velenemskem duhu.

Protestni shodi

proti makedonstvu očim

Belgrad, 15. marca. k. V Skoplju, Strumici in drugih jugoslovanskih mestih, se bodo jutri vršila velika javna protestna zborovanja proti delovanju makedonstvujočih. Za ta zborovanja, ki jih prireja prebivalstvo samo, so izdani posebni pozivi, v katerih se najodločneje obsoja teroristična akcija makedonstvujočih.

Imenovanje

Belgrad, 15. marca. AA. S kraljevim ukazom in na predlog ministra za socialno politiko in narodno zdravje je med drugimi imenovan za zdravstvenega inspektorja pri načelniku ljubljanskega okrajnega dravske banovine v 4-1 dr. Pavel Avramovič.

Pogodba o kopališču Laškem podpisana

Kopališče Laško prevzamejo v torek v last zastopniki delavskega zavarovanja — Mariborska stavba OUZD

Zagreb, 15. marca. Danes je bila v Osrednjem uradu za zavarovanje delavcev podpisana pogodba, s katero preide kopališče Laško pri Celju v svo premoščno in nepremoščno imovino v last delavskega zavarovanja. V ta namen je prispel v Zagreb, komisar Ljubljanskega okrožja, urada, g. Krek. O pogodbi smo zvedeli te-le podrobnosti. Iniciativo za nakup kopališča je dal Ljubljanski okrožni urad že lanske leto, pod upravo bivšega ravnateljstva. Komisar je akcijo v smislu sklepov bivšega ravnateljstva nadaljeval in tako pri Osrednjem uradu za zavarovanje delavcev, kakor tudi pri g. ministru dr. Drinkoviću našel popolno razumevanje.

Kakor je javnosti že znano, je g. minister dr. Drinković pred nekaterimi dnevi po daljših razgovorih s komisarjem g. Krekom v celoti odobril vse tozadevne sklepe.

Upravo kopališča prevzame v celoti ljubljanski okrožni urad za zavarovanje delavcev. V ta namen je komisar Osrednjega urada za zavar. delavcev g. ing. Amad. Carnelutti na današnji konferenci odobril vse potrebne ukrepe ljubljanskega OUZD, da bo novo vodstvo kopališča moglo čim najbolje pripraviti bližnjo sezono.

Volivna zmaga romunske vlade

Bukarešta, 15. marca. AA. »Rador« javlja, da so bile občinske volitve povsod mirne in da je vlada dobila v vseh občinah večino, razen v 4 mestih na teritoriji stare Romunije, kjer so dobili večino liberalci. Ostale stranke pri volitvah sploh ne pridejo v poštev. Opazala se je v mestih velika agitacija opozicije, češ da imajo mesta veliko težja bremena kot pa vasi. Toda tudi ta agitacija ni prinesla opoziciji nobene koristi, ker so tudi mesta odločno glasovala za vlado. V sami Bukarešti so dobili liberalci 30 odstotkov glasov. Iz teh volitev se je nadalje videlo, da imajo liberalci pristaše samo v stari Romuniji, v novih krajih pa nimajo sploh nobenih pristašev.

Sredozemski Locarno vendarle mogoč

Razmerje vseh pomorskih sil med Francijo in Italijo bo 3:2, v Sredozemskem morju pa pariteta

Pariz, 15. marca. n. Na včerajšnjem ministrskem svetu se je sklenilo, da se taktika francoske delegacije v Londonu ne spremeni. Jutranji listi z zadovoljstvom pozdravljajo, da bo angleška delegacija z energičnim pritiskom pripraviti Italijo do tega, da bi se nasproti Franciji zadovoljila z razmerjem brodom 3:2. »Matine« poroča, da se je Italiji kot protiusluga za ta predlog, Franciji pa za eventualno redukcijo njenih pomorskih zahtev vendarle ponudila pogodba o varnosti, ki v nekem oziru ponovno dobiva obvezno obliko sredozemskega Locarna. Francija bi se morala s tem zavezati, da v Sredozemskem morju ne bo imela večjega brodomstva kakor Italija, Anglija, ki straži oba vhoda v Sredozemsko morje, bi bila porokinja za to obveznost, kateri bi se morale pridružiti tudi Španija, Jugoslavija, Grčija in Turčija. Ta pogodba pa ne bi vsebovala obveznosti za medsebojno pomoč, radi česar jo vodilni listi smatrajo za poskušni balon.

Bukarešta, 15. marca. n. Pri občinskih volitvah je narodna kmečka stranka dosegla večino v Bukarešti in provincialnih mestih, razen v treh do štirih majhnih mestih, v katerih so zmagali liberalci. V Erdelju in v Besarabiji je bila njena večina ogromna. V starih krajih pa so liberalci obdržali svoje stanje.

V Bukarešti je bilo oddanih za narodno kmečko stranko 20.062 glasov, za liberalce 4533, za združeno listo Avaresca in Lupuja 4291, za komuniste 552 in za socialne demokrate 1787 glasov. V splošnem je po vsej Romuniji dobila vladna stranka 65 do 70%, liberalci pa 20% glasov.

Tardieu prispel v London

London, 15. marca. n. Tardieu je nocoj dospel v London. Na kolodvoru so ga pričakovali angleški mornariški minister Alexander, francoski zunanji minister Briand in kolonialni minister Pietri. Tardieu, ki se je nekoliko časa razgovarjal z angleškim mornariškim ministrom, je izjavil: Storili bomo vse, kar bo v naši moči. Potem pa je imel daljši razgovor z Briandom. Jutri bo Tardieu obiskal MacDonalda.

Izpraznitev Porenja se zakasni?

Pariz, 15. marca. n. Ministrski predsednik Tardieu je zaprosil, da se skliče v torek finančni komisija, da se začne razprava o ratifikaciji Youngovega načrta in haških dogovorov. V plenumu se bo razpravljalo o reparacijskih zakonih okoli 25. marca. Ratifikacija se ima izvršiti najpozneje do 10. aprila, mobilizacija prve tranše nemških reparacijskih plačil pa mora biti končana najpozneje do 1. junija. Mednarodna reparacijska banka mora torej najpozneje dne

1. maja začeti poslovati. »Populaire« piše, da so včeraj na ministrskem svetu nenadoma zahtevali nekateri ministri, da se sme začetek izpraznjevanja Porenja skleniti šele potem, ko Youngovih zakonov ne bo sprejela samo Nemčija, temveč tudi Anglija, Francija in Italija. Desničarski ministri smatrajo to odgoditev izpraznitve do konca leta za popolnoma umestno, dasi je Tardieu proti temu.

Avstrija ogroža carinsko konferenco

Vse države za podaljšanje trg. pogodb za eno leto, le Avstrija proti

Zeneva, 15. marca. n. Na današnji seji glavne komisije carinske konference je odredil predsednik Colijn glasovanje o določbi, po kateri se pogodbeni države obvezujejo, da bodo svoje trgovinske pogodbe podaljšale do 1. aprila 1931. Nemški delegat je pristal na to, avstrijski delegat pa je izjavil, da je dunajski vladi nemogoče, obvezati se, preden ne revizira svojih trgovinskih pogodb. Švicarski delegat je izjavil, da Švica prav rada sprejme ta člen pod pogojem, da pristanejo na to tudi vse sosedne države. Tudi Češkoslovaška in Jugoslavija sta za svoj pristanelek stavili pogoji, da

pristanejo na to sosedne države. Usoda konference je torej zelo resno ogrožena radi stališča Avstrije. Francoski trgovinski minister Flaminio je izrazil svoje začudenje, da zavzema tako stališče vlada, katero je do sedaj evropska solidarnost tako zelo podpirala, ki pa sedaj to solidarnost krši. Predsednik Colijn je ugotovil, da je 17 držav sprejelo ta člen v polnem obsegu, da je bilo sedem držav odsotnih ali ni imelo pooblastil, da je pet držav stavilo pogoje, samo ena pa, to je Avstrija, je predlog odklonila. Konferenca pa je nato sklenila, da se bo o načrtu konvencije še nadalje posvetovalo.

Revolucija v Azerbejdžanu

Oborožen odpor proti Kolhozom — Set GPU v Baku ubit

Moskva, 15. marca. AA. Listi javljajo iz Baku, da je v Asarbejdžanu nastala oborožena revolucija, uperjena proti kolhozom (kollektivnim hojajstvom ali komunističnemu gospodar-

stvu). Sovjetske oblasti so takoj poslale kazensko ekspedicijo v Asarbejdžan. Pri bojih z vstajši je padel šef GPU v Baku Martinov.

Novi župan Bratislave

Praga, 15. marca. r. Za župana v Bratislavi je bil imenovan dr. Krna, član češke agrarne stranke.

Seja jugosl. prof. društva

Belgrad, 15. marca. k. Danes se je vršila plenarna seja vrhovnega upravnega odbora jugoslovanskega profesorskega društva, kateri so prisostvovali delegatje iz Ljubljane in sicer prof. Jeran in Vrhovnik, iz Sarajeva ravnatelj Cuković, iz Zagreba prof. Serdar, in iz Splita ravnatelj Alfirevič. Predsednik Divac je na tej seji poročal o delu upravnega odbora od kongresa pa do danes. Naglasil je, da fond za profesorski dom zelo lepo napreduje. Dosedaj je zbranih okrog 150.000 Din. Nadalje je poročal, da na mnogih srednjih šolah profesorji še niso dobili razlik po novem zakonu. Ima pa obljubo od prosvetnega ministrstva, da se bo to zgodilo v najkrajšem času. V jugoslovanskem profesorskem društvu je trenutno včlanjenih 2600 profesorjev. Seja se bo jutri nadaljevala.

Novi Sad dobi palačo Delavske zbornice

Novi Sad, 15. marca. r. Na enem najmarkantnejših mest Novega Sada se bo v začetku meseca aprila začela graditi palača Delavske zbornice, ki se bo izgradila po načrtu arhitekta Brašovana.

Zupnik Tomac — umrl

Zagreb, 15. marca. r. Včeraj je umrl župnik Jura Tomac, ki je bil od svoje rane mladosti navdušen pristaš stranke prava ter je bil za časa avstroogrškega režima neprestano preganjan od madžarskih oblasti. Leta 1905—1911 je bil poslanec v hrvaškem saboru.

Pred glavno skuščino JNZ

Zagreb, 15. marca. r. V mestni posvetovalnici se prične jutri ob 8 dopoldne glavna skupščina Jugoslovanske nogometne zveze, na kateri se bo razpravljalo o mnogih važnih vprašanjih. Za zborovanje vlada med vsemi sportnimi krogi v vsej državi ogromno zanimanje, ker so na dnevnem redu zelo važni predlogi. V Zagreb so dospeli delegati iz Sarajeva, Osijeka, Belgrada, Skoplja, Splita, Ljubljane in Subotice. Mnogi klubi bodo poslali tudi svoje lastne zastopnike. Glavna točka razprav bo vprašanje spremembe pravil. Morebiti pride tudi do debate radi nanovo prijavljenih klubov v zagrebaški nogometni podzvezi. Govorilo se bo nadalje o spreminjalnem predlogu za odigravanje državnih prvenstvenih tekem ljubljanske podzveze, nato o sodelovanju na svetovnih prvenstvih, o spremembi načina delegiranja sodnikov na tekme, kar predlaga subotička podzveza itd. Skupščini bodo lahko prisostvovali samo delegati klubov, sportni referenti tiska ter osebe, ki imajo posebna dovoljenja.

Primorje: Belgr. sp. klub 3:3

Belgrad, 15. marca. k. Danes in jutri gostuje v Sarajevu ljubljanski nogometni prvak ASK Primorje. Slovenski sportniki so bili od tukajšnje javnosti izredno simpatično in pri srčno sprejeti ter se je vse belgrajsko časopisje zelo laskavo izrazilo o Primorju in slovenskem športu sploh. Današnja tekma, ki se je vršila na igrišču BSK med Primorjem in izvrstnim belgrajskim sportnim klubom se je končala z rezultatom 3:3. V predigri je nastopila Jugoslavija proti sport. klubu Skoplje z rezultatom 4:0. Jutri igra Primorje proti Jugoslaviji.

Srejem v vo'no akademijo

Belgrad, 15. marca. k. Službeni vojni list objavlja dva konkursa za sprejem gojencev v letošnji letnik vojne akademije. V prvem konkuru se predvideva sprejem 300 gojencev in sicer po stari uredbi o vojni akademiji, po kateri traja šolanje tri leta. Po tem konkuru morajo kandidati, ki želijo vstopiti v vojno akademijo, izpolniti sledeče pogoje: a) da so državljani kraljevine Jugoslavije, b) da so zdravi in za vojaško službo sposobni, c) da so dobrega vedenja, d) da niso mlajši od 16. niti starejši od 21. let, e) da so položili na gimnaziji ali realki zrelostni izpit ali kot redni učenci dovršili z najmanj dobrim uspehom 8., 7. ali 6. razred državnih gimnazij ali realk, f) da imajo dovoljenje od staršev ali od svojih oskrbnikov.

Drugi konkurz predvideva sprejem 300 gojencev po novi uredbi vojne akademije, po kateri bo šolanje trajalo 5 let. Po tem konkuru morajo kandidati, ki hočejo stopiti v vojno akademijo, izpolniti sledeče pogoje: a) b) in c) kakor zgoraj, d) da niso mlajši od 14. niti starejši od 15. let; za računanje starosti se vzame celo koledarsko leto, e) da so dovršili dokončane štiri razrede državne gimnazije ali realke kot redni dijaki in položeno malo maturo, f) da prihajajo neposredno iz šole, g) da imajo odobrenje od staršev ali oskrbnikov.

Vse ostale podrobnosti glede nadaljnjega postopanja za sprejem se dobe pri ravnateljstvih gimnazij in realk, pri okrajnih poglavarjih, mestnih občinah itd.

Zagrebske vesti

Zagreb, 15. marca. r. Zlatko Baloković naš znani umetnik, ki biva sedaj v Nizzi in Monte Carlu, je daroval za zgradbo častniškega doma v Zagrebu 10.000 Din.

Zagreb, 15. marca. r. 19. t. m. se odvarja v Vrbovcu dom duhovnih vaj. Pri tej priliki bo nadškof dr. Bauer posvetil hišno kapelico in ves dom.

Zagreb, 15. marca. r. Danes na obletnici smrti dr. Rudolfa Eckerta, prinaša »Hrvatska Straža« uvodni članek, v katerem prikazuje pomen velikega pokojnika za katoliško akcijo, ter opiše njegovo delo od začetka do smrti.

Dunajska vremenska napoved: Milo vreme. Najbrž precej lepo, toda še nezanesljivo.